

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

woensdag

22-05-2002

14:00 uur

mercredi

22-05-2002

14:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen:</i>	<i>Commandes:</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel.: 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél.: 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax: 02/549 82 74</i>	<i>Fax: 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail: publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail: publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Hagen Goyvaerts aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer, over "de enquête van de EU-commissie inzake kernenergie" (nr. 7212) 1

Sprekers: **Hagen Goyvaerts, Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer, over "de windmolenparken in zee vóór Knokke-Heist of op de Thorntonbank" (nr. 7236) 2

Sprekers: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer, over "de volledige overname van Electrabel door Suez" (nr. 7242) 5

Sprekers: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

SOMMAIRE

Question de M. Hagen Goyvaerts au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports sur "l'enquête de la Commission européenne relative à l'énergie nucléaire" (n° 7212) 1

Orateurs: **Hagen Goyvaerts, Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports, sur "les parcs d'éoliennes en mer au large de Knokke-Heist ou sur le Thorntonbank" (n° 7236) 2

Orateurs: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports, sur "la reprise intégrale d'Electrabel par Suez" (n° 7242) 5

Orateurs: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

WOENSDAG 22 MEI 2002

14:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET
CULTURELLES NATIONALES, DES
CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MERCREDI 22 MAI 2002

14:00 heures

La séance est ouverte à 14.05 heures par Mme Muriel Gerken, présidente.

De vergadering wordt geopend om 14.05 uur door mevrouw Muriel Gerken, voorzitter.

01 Vraag van de heer Hagen Goyvaerts aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer, over "de enquête van de EU-commissie inzake kernenergie" (nr. 7212)

01 Question de M. Hagen Goyvaerts au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports sur "l'enquête de la Commission européenne relative à l'énergie nucléaire" (n° 7212)

01.01 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, de Europese commissie liet eind vorig jaar een grootscheepse enquête uitvoeren in alle lidstaten van de Unie om te peilen naar de houding van de inwoners ten opzichte van kernenergie. Merkwaardig genoeg zijn de resultaten hiervan veeleer verrassend te noemen. De inwoners van niet alleen ons land, maar ook van de Scandinavische landen, die toch bekend staan voor hun milieubewustzijn, zijn gewonnen voor kernenergie. In Zweden is dat meer dan 70% en in Finland is dat 65%. Voor de Zweden is dit opmerkelijk omdat zij eind vorig jaar nog een kerncentrale wilden sluiten, maar dit is tot op heden nog niet gebeurd. Wat Finland betreft, is het resultaat van 65% ook zeer merkwaardig omdat zij toch als pioniers gelden in de ontwikkeling van windenergie.

01.01 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): La Commission européenne a sondé à grande échelle les citoyens européens concernant l'énergie nucléaire. Les résultats ont de quoi surprendre. Même en Scandinavie, on enregistre un nombre élevé de partisans. En Belgique, 60% des citoyens se sont dits favorables à l'énergie nucléaire, contre 17% d'opposants.

Wat België betreft is het resultaat ook duidelijk. Zowat 60% is voor kernenergie en slechts 17% is uitgesproken tegen. Als ik deze elementen durf te plaatsen tegenover het voornemen van deze paars-groene regering om de kerncentrales te sluiten, dan rijzen hierbij mijns inziens toch een aantal vragen. Daarom had ik graag uw visie en uw analyse aangaande deze enquête gekend, mijnheer de staatssecretaris. Welke conclusies verbindt u hieraan of zou u hieraan verbinden? Ik wil u ook vragen of u bereid bent om de

Quelle analyse le secrétaire d'Etat fait-il de cette enquête? Quelles conclusions en tire-t-il? Tiendra-t-il compte des résultats?

resultaten te gebruiken als een element voor de terugkoppeling van uw energiebeleid. In welke mate bent u bereid om met deze resultaten rekening te houden?

01.02 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Mevrouw de voorzitter, collega's, zoals u zeker hebt gelezen in de enquête van de Europese Commissie van 19 april 2002, luidt de vraag waarover de pers het heeft gehad als volgt. Ze is in het Engels geformuleerd, maar ik zal het in het Nederlands vertalen: "Indien al het radioactief afval met zekerheid beheerst is, zou kernenergie dan een optie blijven voor het produceren van elektriciteit in de Europese Unie?". De gebruikte term luidt "...if always managed safely", indien het afval op een verzekerde en veilige manier behandeld is, want het is inderdaad een enquête, niet over kernenergie, maar over de Europeanen en het nucleair afval. Ik raad de Europese Commissie aan een volgende enquête te doen met als vraag: "Indien er geen probleem is met kernafval, geen risico van ongevallen en natuurlijk ook geen proliferatieprobleem, zou u dan voor kernafval zijn?" en dan zou ik zelf "ja" kunnen antwoorden. Dat is het eerste punt van mijn antwoord.

Ten tweede, de evolutie van de publieke opinie in Europa betreffende kernenergie schommelt met de aanwezigheid of de afwezigheid van incidenten. Het antwoord kan positief zijn, maar als zich morgen een ongeval voordoet, is het antwoord verschillend.

Ten derde, mijn beleid volgt geen opiniepeilingen.

01.03 **Hagen Goyvaerts** (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, ik vind, enerzijds, het antwoord van de staatssecretaris nogal kort en bondig, maar anderzijds weet ik ook dat een enquête geen bindend karakter heeft. Het ware interessant indien u de regeringsbeslissing met betrekking tot het sluiten van de kerncentrales in de Belgische context zou voorleggen aan de bevolking. Het resultaat zou wel eens verassend kunnen zijn.

Los van het sluiten van de kerncentrales had ik het zonet over het geval van Zweden. Zij overwogen eveneens een sluiting, maar dat is tot op heden nog niet gebeurd. U weet ook waarom: de betrokken centrale is niet dicht omdat er gebrek is aan een alternatief, wat ook tekenend is. Ik vrees dat dezelfde situatie zich ook in ons land zal voordoen eens de regeringsbeslissing zal moeten worden uitgevoerd. Inmiddels tonen de cijfers ook wel aan, onafhankelijk van het feit of de vraagstelling aan het publiek of de perceptie terecht is, dat het regeringsplan niet op handen wordt gedragen. Zulks zal zeker niet het geval zijn als het de bedoeling is om de kerncentrales in België te sluiten en daarna nucleaire stroom vanuit Frankrijk te importeren. Ik heb de indruk dat dergelijk plan toch een van de verborgen agendapunten is met betrekking tot de mogelijke overname van Elektrabel door Suez. Daarover zal de expert terzake, mevrouw Creyf, u echter zo dadelijk een vraag stellen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

01.02 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: L'enquête du 19 avril 2002 était une enquête générale sur les déchets radioactifs. La question était la suivante: si les déchets radioactifs pouvaient être maîtrisés en toute sécurité, l'énergie nucléaire resterait-elle la solution la plus appropriée?

Je préconise une formulation différente de la question, qui est orientée. Si la question avait été formulée autrement, les personnes y auraient répondu différemment. Les accidents ou incidents, ou leur absence, influent sur l'opinion des Européens vis-à-vis de l'énergie nucléaire.

En définitive, il ne serait pas très judicieux de ma part de définir ma politique en fonction de sondages.

01.03 **Hagen Goyvaerts** (VLAAMS BLOK): Une enquête ne revêt évidemment aucun caractère contraignant mais il conviendrait de demander à la population belge ce qu'elle pense de la fermeture des centrales nucléaires.

A mon estime, la Belgique ne dispose pas non plus de solution pour remplacer l'énergie nucléaire.

02 **Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame**

Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer, over "de windmolenparken in zee vóór Knokke-Heist of op de Thorntonbank" (nr. 7236)

02 Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports, sur "les parcs d'éoliennes en mer au large de Knokke-Heist ou sur le Thorntonbank" (n° 7236)

02.01 Simonne Creyf (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, in het Belgisch Staatsblad van 11 mei 2002 verscheen een ministerieel besluit houdende de toekenning van een domeinconcessie voor de bouw en de exploitatie van een windmolenpark in een mariene zone aan de tijdelijke vereniging Elektrabel-Ondernemingen Jan De Nul met de naam Synergy. Ondertussen is enige discussie en zelfs chaos ontstaan in het dossier van de windmolenparken in zee.

De SP.A-vice-eerste minister van de kuststreek, de heer Vande Lanotte, schuift de Thorntonbank naar voren als inplantingsplaats voor windturbines in zee. Daarmee kiest hij voor de burgemeesters van de kuststreek, voor de kustvisserij, voor de kustbewoners, enzovoort. Een andere vice-eerste minister, mevrouw Aelvoet, wil samen met staatssecretaris Deleuze niets weten van windmolenparken verder in zee. De twee vice-eerste ministers delen dus niet dezelfde mening.

Er zijn nog andere groepen die een mening hebben naar voren gebracht. De Creg, bijvoorbeeld, ziet ook problemen met de twee windmolenparken voor de kust van Knokke-Heist omdat ze "een hinder zullen zijn voor de niet-routegebonden scheepvaart, zeg maar de kustvisserij". Ook sommige natuurverenigingen zijn tegen en uit wetenschappelijke studies over de zuidoostelijke Noordzee voor de Belgische kust en het Schelde-estuarium blijkt dat de watermassa waar de windmolens zouden worden ingeplant biologisch zeer waardevol is.

Daarnaast, mijnheer de staatssecretaris, maar dat stond niet in mijn oorspronkelijke vraag, schuiven milieuverenigingen en wetenschapslui steeds meer het probleem van het sedimenttransport naar voren. De ongunstige gevolgen zouden alleen kunnen worden weggewerkt door activiteiten die heel wat broeikasgassen produceren. Tijdens de bouw, maar ook gedurende de hele levensduur van de windmolens, zou moeten gebaggerd worden. Dit heeft te maken met de specifieke eigenschappen van de inplantingsplaats. Het MER zwijgt hierover; het maakt slechts gewag van meting van het sediment en de eraan verbonden kosten. Het spreekt zich niet uit over maatregelen nodig om de negatieve gevolgen van het sedimenttransport weg te werken en evenmin over de eraan verbonden kosten.

Een ander element is het verzet van de Nederlandse Rijkswaterstaat tegen een windmolenpark op de Vlake van de Raan om ecologische redenen, maar ook wegens de langetermijnvisie op het Schelde-estuarium, een akkoord dat werd gesloten tussen Nederland en Vlaanderen. U kunt beweren dat het de bevoegdheid van Vlaanderen is, maar het gaat toch over de Vlake van de Raan.

Ondertussen zijn tientallen adviezen over deze materie uitgebracht en de vraag dringt zich op wie nog voor is. AGALEV en ECOLO zijn voor, ook de elektriciteitsproducenten en de industriële groepen zijn voor. Mijnheer de minister, bent u wel in goed gezelschap? Vandaar

02.01 Simonne Creyf (CD&V): La confusion règne de plus en plus dans le dossier de l'implantation de parcs à éoliennes au large de la côte belge. Au sein du gouvernement, il n'y a pas unanimité quant à l'endroit exact où ces parcs devraient être installés. Le vice-premier ministre Vande Lanotte, qui est Ostendais, prône une implantation sur le Thorntonbank, très loin de la côte. En défendant cette position, il se rallie au point de vue des bourgmestres du littoral qui s'opposent depuis longtemps aux éoliennes installées trop près de la côte. Un autre vice-premier ministre, Mme Aelvoet, assistée du secrétaire d'Etat Deleuze, plaide en faveur de l'endroit initialement choisi, à quelques kilomètres du littoral.

La CREG considère, elle aussi, que ce choix initial pose problème et elle craint qu'il ne mette la pêche côtière dans l'embarras. Les associations de défense de l'environnement s'opposent également à la construction d'éoliennes à proximité de la côte.

Des études scientifiques ont fait apparaître entre-temps que la masse aquatique située aux abords de l'endroit initialement prévu revêt une grande valeur écologique. Elles montrent aussi que le déplacement des sédiments, qui résultera inévitablement de la construction des parcs, engendrera des difficultés écologiques. C'est ainsi que l'on devra notamment procéder à un dragage intensif, avec toute la pollution environnementale que cela entraînera. Selon l'étude d'incidence sur l'environnement, les transports de sédiments devront être mesurés et examinés

ook mijn vragen.

Mijnheer de staatssecretaris, wat is de stand van zaken in dit dossier? Hoe ziet u het verdere verloop? Gaan de twee groepen die een domeinconcessie hebben aangevraagd en gekregen door met de ontwikkeling van deze windmolenparken?

Meent u niet dat ondertussen, door de verschillende opinies van twee vice-eerste ministers van één regering – en dan zwijg ik nog van alle groepen buiten de regering –, een grote rechtsonzekerheid wordt gecreëerd voor alle betrokken partijen?

Wat is de technische haalbaarheid van een windmolenpark op de Thorntonbank? Wat zijn de financiële consequenties? Ik hoor deze dagen het gerucht dat er een groep is die bereid is om windmolens te bouwen op de Thorntonbank en één van deze dagen zou dit bod openbaar worden gemaakt. Is dit bericht juist? Hebt u ook al overleg gepleegd met Nederland? Wat is uw mening over de sedimentatie en het sedimenttransport? Wat is uw houding ten aanzien van wetenschappelijke onderzoeken die dit probleem naar voren brengen?

mais il n'y est pas question de mesure ni de coûts. Les Pays-Bas aussi s'opposent à la création d'un parc d'éoliennes au *Vlakte van de Raan*, pour des raisons écologiques mais aussi pour protéger l'estuaire de l'Escaut à long terme.

Entre temps, des avis négatifs ont été rendus par dizaines. Qui est encore favorable à ce projet, excepté les producteurs? Quel est l'état d'avancement de ce dossier? Comment le ministre envisage-t-il l'évolution? Le projet de construction du parc d'éoliennes va-t-il être poursuivi? Ne génère-t-on pas l'insécurité juridique? Quel est le degré de faisabilité technique du parc d'éoliennes sur le Thorntonbank, et quelle en est l'incidence financière? Des concertations ont-elles déjà eu lieu avec les Pays-Bas? Que pense le ministre des Transports de sédiments?

02.02 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Mevrouw de voorzitter, collega Creyf, gelukkig genoeg ben ik niet de enige die voorstander is van hernieuwbare energie maar soms lijkt het zo te zijn. Wat is de stand van zaken in verband met de inplanting van windmolenparken in de Noordzee? Tot nu toe werden vier aanvragen tot domeinconcessies ingediend bij de Creg. De Creg is belast met het onderzoek van de technische, financiële, economische en energetische aspecten van het dossier en stelt mij na onderzoek een voorstel van beslissing voor. Ik heb een gunstig voorstel gekregen voor de aanvragen van Seapower en Electrabel-Jan de Nul en ik heb die twee vennootschappen, respectievelijk op 26 februari en 27 maart 2002 een domeinconcessie toegekend. Voor de aanvraag van TotalFina en de aanvraag tot uitbreiding van Electrabel-Jan de Nul heb ik van de Creg een negatief voorstel ontvangen. Ik zal voor 9 juli 2002 een beslissing nemen over die dossiers. Zoals u weet zijn domeinconcessies afhankelijk van de milieuvergunningen die door de minister van Leefmilieu, mevrouw Aelvoet, dienen te worden toegekend. Deze vergunningen steunen op een grondig milieueffectrapport uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de BMM. De BMM heeft een eerste positief advies uitgebracht over het project Electrabel-Jan de Nul en de beslissing volgens de wet zou voor 25 juni 2002 moeten worden genomen door mijn collega mevrouw Aelvoet.

De rechtszekerheid verbonden aan het beheer van deze dossiers wordt gegarandeerd door de strikte naleving van de wettelijke procedures, zowel voor de toekenning van de domeinconcessies als voor milieuvergunningen. Deze procedures behoren tot mijn bevoegdheden en tot de bevoegdheden van mijn collega, mevrouw Aelvoet. De opinies van andere ministers zouden bijgevolg geen

02.02 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: J'ai parfois le sentiment d'être le seul partisan des formes d'énergie renouvelables. Heureusement, ce n'est pas le cas! A l'heure actuelle, quatre demandes de concession domaniale ont été introduites auprès de la CREG. Après avoir procédé à une étude, celle-ci me rendra un avis. Elle a rendu un avis négatif à propos de la demande de Total Fina. Le projet de «Constructiewerken Jan De Nul» a fait l'objet d'un avis positif. Mme Aelvoet prendra une décision concernant l'octroi d'un permis d'environnement d'ici le 25 juin.

La sécurité juridique est garantie par le respect des procédures légales. Seuls Mme Aelvoet et moi-même sommes compétents. L'opinion d'autres ministres ne peut faire de tort.

Actuellement, aucune demande d'implantation d'un parc d'éoliennes au Thorntonbank n'a

schade kunnen toebrengen aan de rechtszekerheid van deze dossiers. Tot nu toe werd er geen concrete aanvraag ingediend voor de inplanting van een windmolenpark op de Thorntonbank. Het is dus te vroeg om gevolgen te trekken in verband met de technische haalbaarheid en financiële consequenties van een dergelijk project op de Thorntonbank. Een grondige analyse zal worden uitgevoerd wanneer een project bij de Creg zal worden ingediend.

02.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik wil vooraf zeggen dat wij ook voor hernieuwbare energie zijn, laat dit duidelijk zijn.

Wat het concrete dossier betreft, neem ik aan dat alles staat en valt met de milieuvergunning die door minister Aelvoet zal moeten worden afgeleverd. We zullen nog even wachten tot 25 juni om te weten wat de beslissing is van de minister. Dit neemt niet weg dat ondertussen de opinie van de vice-premier Vande Lanotte gelanceerd is, zowel in de publieke opinie als in de pers. Zij krijgt ondertussen steun vanuit ecologische hoek en vanuit bepaalde hoeken omdat de watermassa rond de Thorntonbank ecologisch minder waardevol is dan de watermassa rond de plaats waar andere windmolenparken zouden worden gebouwd. Dat neemt niet weg dat ondertussen in de publieke opinie het bod van de heer Vande Lanotte van diezelfde regering gelanceerd is en dat heel wat betrokken groepen veel verwachten van het voorstel van de Thorntonbank. Ik weet niet of het meer is dan een zet van de vice-premier om de kuststreek achter zich te krijgen. Daarnaast moet ik eerlijk zeggen dat ik vanuit zeer betrouwbare hoek toch heb vernomen dat er eerstdaags een concreet aanbod zal komen rond de Thorntonbank. Het zal aan de regering zijn om kennis te nemen van alle elementen van het dossier en een oplossing te zoeken die ons niet alleen hernieuwbare energie levert maar ook hernieuwbare energie levert aan de beste prijs en op de meest veilige manier voor het milieu.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 **Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer, over "de volledige overname van Electrabel door Suez" (nr. 7242)**

03 **Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports, sur "la reprise intégrale d'Electrabel par Suez" (n° 7242)**

03.01 **Simonne Creyf** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, in Trends van 16 mei 2002 staat het verhaal te lezen van de voorbereiding van de volledige overname van Electrabel door Suez. De Belgische elektriciteitsproducent zou volledig Frans worden.

Uit het jaarverslag van 2001 van Suez bleek dat Suez toen 42,9% van de aandelen had van Electrabel. Ik heb ook gehoord dat op de aandeelhoudersvergadering van Suez van vorige week in Parijs bleek dat het aandeelhouderschap van Suez in Electrabel reeds 47% bedraagt. Suez is naar het schijnt nog steeds aandelen van Electrabel aan het kopen op de beurs. Suez nadert dicht de kritische massa van 50% aandelen in Electrabel.

encore été introduite.

02.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Nous sommes évidemment partisans de l'énergie renouvelable, à un prix juste.

Tout dépend du permis d'environnement. Il nous faudra donc attendre jusqu'au 25 juin.

Entre-temps, le ministre Vande Lanotte a déjà fait part de son avis à la presse et le gouvernement lui a ouvertement apporté son soutien. En procédant de la sorte, on suscite des attentes au sein des nombreux groupes concernés qui espèrent à court terme une percée dans ce dossier.

03.01 **Simonne Creyf** (CD&V): L'hebdomadaire *Trends-tendance* du 16 mai 2002 évoque la préparation du rachat complet d'Electrabel par Suez. Le rapport annuel 2001 de Suez montre que, l'an dernier, l'entreprise détenait déjà 42,9% des parts d'Electrabel. Lors de l'assemblée des actionnaires organisée voici quelques semaines, il s'est avéré que ce chiffre avait déjà grimpé à 47%. Aujourd'hui encore, Suez

Grote aandeelhouders blijven niet meer over. De gemeenten met 4,7% zijn nog de grootste aandeelhouder van Electrabel. We weten dat de gemeenten aan het onderhandelen zijn met Electrabel in het kader van Elia. De gemeenten zullen geld nodig hebben maar er bestaan misschien andere mogelijkheden om aan geld te geraken. De positie van de gemeenten in dit dossier zal afhankelijk zijn van een aantal gesprekken die nog moeten worden gevoerd. Voor het overige haalt geen enkele aandeelhouder de 1%.

Precies omdat Suez dicht bij de grens van 50% aandelen zit, zou er een openbaar overnamebod komen. Enkel het tijdstip is nog niet gekend. Electrabel is nu reeds een melkkoe voor Suez en met de volledige overname zal de winst van Electrabel, door de gebruikers meebetaald via hun eigen energiefactuur, volledig naar Frankrijk gaan. Het was een min of meer te verwachten evolutie maar het stemt toch tot nadenken dat onze grote nutsgroepen volledig in Franse handen komen.

Ik heb dan ook een aantal vragen. In het artikel staat dat de regering middelen heeft om desnoods spaken in de wielen te steken. Ik neem aan dat de auteur van Trends contact heeft opgenomen met u of iemand anders. Ik had graag geweten over welke middelen het hier precies gaat, tenzij de overheid zelf aandeelhouder zou worden.

03.02 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Ik ken een vice-eerste minister die het daar wel eens niet mee eens zou kunnen zijn.

03.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Over welke middelen is hier dan sprake? Stel dat er middelen zijn: is de regering dan van plan om te reageren?

Mijnheer de staatssecretaris, ik heb nog een tweede vraag waarover ik het vroeger reeds heb gehad, namelijk het nucleaire passief en de financiële reserves. Wat zal er gebeuren met de financiële reserves die werden betaald door de Belgische gebruikers via de kilowattuur, die in de boeken van Synatom en Electrabel staan en die moeten dienen voor de financiering van de ontmanteling van de kerncentrales en de berging van het nucleaire afval? Ik moet u eerlijk bekennen dat ik mij op dit vlak heel grote zorgen maak.

03.04 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Mevrouw Creyf, ik dank u voor uw interessante vragen.

Wat uw eerste vraag betreft, kan ik u meedelen dat de regering tot vandaag geen vraag hierover heeft gekregen. Aangezien er geen dossier is, heeft de regering ook geen officieel standpunt ingenomen. Het is evident dat de bevoorradingszekerheid en de strategische dossiers in alle energiesectoren een belangrijke zorg van de regering zijn, inbegrepen de banen in België wat deze sector betreft. Mijn persoonlijk standpunt is alvast dat het mij geen gezonde situatie lijkt dat een bedrijf dat weliswaar niet juridisch, maar wel feitelijk over een quasi-monopolie van productie en levering van elektriciteit in ons land beschikt, voor 100% in handen zou komen van een buitenlands bedrijf.

continue à racheter des parts d'Electrabel. Avec 4,7% de parts, les communes sont actuellement le principal actionnaire après Suez. Aucun autre actionnaire ne détient même 1% des parts. A présent que Suez approche des 50%, elle devrait lancer une offre publique d'achat mais nul ne sait quand elle le fera.

Dans l'hypothèse d'un rachat complet, les bénéfices d'Electrabel, que les consommateurs paient en partie par le biais de leur facture énergétique, partiraient entièrement en France. Le gouvernement peut-il encore mettre des bâtons dans les roues de Suez? Dans l'affirmative, sur quelle base juridique? Le gouvernement envisage-t-il de prendre une *golden share* dans Electrabel?

03.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Que deviendront les réserves financières figurant dans les comptes de Synatom et d'Electrabel, que les consommateurs belges ont payées en kilowatt-heures par le biais de leur facture, et qui devaient servir à financer le démantèlement des centrales nucléaires et le stockage des déchets nucléaires?

03.04 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: Jusqu'à présent, aucune question n'a été soumise au gouvernement et ce dernier n'a, dès lors, pas adopté de point de vue officiel. L'approvisionnement et les dossiers stratégiques représentent une préoccupation importante du gouvernement. Je pense qu'il n'est pas très sain qu'une entreprise disposant d'un quasi-monopole devienne la propriété exclusive d'une société étrangère. A mon estime, le

U stelt dat de wet toelaat om een golden share in Electrabel te nemen. Ik zie niet in hoe dit wettelijk kan worden afgedwongen in het huidige juridisch kader. Als er een fusie van Electrabel en Distrigas zou worden voorgesteld, zal de problematiek van dat golden share wel opduiken. In dat verband verwijs ik naar het wetsontwerp dat vandaag op de agenda van de commissie stond ingeschreven.

Wat de problematiek van de nucleaire provisie betreft, verwijs ik naar de uitvoerige antwoorden die ik hier in de commissie al heb gegeven. Bij het aantreden van deze regering kon ik alleen maar vaststellen dat deze belangrijke problematiek niet was geregeld en dit 25 jaar na het opstarten van de eerste kerncentrale. Ondertussen heeft de regering op mijn voorstel op 7 december 2001 een beslissing goedgekeurd die zowel de toereikendheid als de beschikbaarheid van de nucleaire provisie regelt. Een voorontwerp van wet ter uitvoering van deze beslissing wordt momenteel in een werkgroep van de regering besproken. In de loop van de volgende weken zal ik de Ministerraad een voorontwerp van wet voorleggen, zodat eind dit jaar of begin volgend jaar, naargelang de parlementaire werkzaamheden, een wettelijke regeling in het Parlement zal kunnen worden besproken en goedgekeurd.

03.05 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat de regering tot vandaag geen officieel standpunt moet innemen omdat zij geen vraag heeft ontvangen. U zegt dat het geen gezonde situatie zou zijn, maar beschikt u over middelen om dit tegen te houden? Dat was in feite de kern van mijn eerste vraag.

Ten tweede, hoe zult u de nucleaire passiva veiligstellen. U verwijst naar een voorontwerp van wet, maar die moet er dus nog komen. U hebt destijds wel de beslissing genomen om die provisie onder te brengen bij Synatom, maar de wet kent die middelen zeer progressief toe aan Synatom. De producenten kunnen dan nog altijd die middelen gebruiken in eigen boekhouding en eigen rekeningen. Het blijft nog altijd werkkapitaal van de elektriciteitsproducent. Wat als die producent nu voor 100% in handen komt van Suez? Wat betekenen die provisie dan? Die nucleaire provisie gaan dan mee naar Frankrijk. Welke garanties hebben wij dan nog dat die beschikbaar zijn voor de nazorg van heel onze nucleaire sector?

03.06 Staatssecretaris Olivier Deleuze: Mevrouw Creyf, wat uw eerste opmerking betreft, is het belangrijkste niet om te weten over welke juridische middelen wij beschikken om te beletten dat een onderneming een andere onderneming koopt. Trouwens, wij hebben die ook niet ter beschikking. Er bestaat geen speciale wet voor Suez, Tractebel en Electrabel. Elke onderneming kan aandelen kopen van een andere onderneming. De wetgeving verandert uiteraard niet naar gelang de koper en de verkoper. Er bestaan wel politieke middelen. Vandaag worden wij nog niet geconfronteerd met een vraag in dat verband, maar mocht de huidige of de volgende regering van oordeel zijn dat de situatie niet goed is, dan hebben wij uiteraard politieke middelen tot onze beschikking om grenzen te stellen, bijvoorbeeld omtrent de plaats waar de beslissingen worden genomen. Trouwens, de vorige regering werd met een gelijkaardige situatie geconfronteerd in verband met andere sectoren.

Persoonlijk ben ik van oordeel – ik spreek in persoonlijke naam, niet

système de l'action privilégiée, auquel Mme Creyf se réfère, est à l'heure actuelle impossible à envisager sur le plan légal.

Au début de cette législature, le problème des provisions nucléaires n'était pas réglé. Le 7 décembre 2001, un accord a été conclu en ce qui concerne la quantité suffisante et la disponibilité des provisions nucléaires. J'espère être en mesure de déposer un projet de loi à ce sujet d'ici à la fin 2002 ou au début 2003.

03.05 Simonne Creyf (CD&V): Vous déclarez que cette situation n'est pas saine mais la question est de savoir si vous êtes en mesure d'influer sur le cours des événements. Etes-vous bel et bien en mesure de contrôler les provisions nucléaires?

Le projet de loi prévoit le transfert progressif des moyens vers Synatom mais si toutes les cartes devaient tomber entre les mains de Suez, nous devrions constater que les provisions passeront à la France.

03.06 Olivier Deleuze, secrétaire d'Etat: Il n'importe pas de connaître les instruments juridiques dont nous disposons. Toute entreprise est libre de vendre ses parts. Nous disposons cependant d'instruments politiques dans le cas où nous souhaiterions vraiment réagir. Mais il ne s'agit-là que de ma conviction personnelle. Aucun point de vue officiel n'a jusqu'à présent été adopté par le gouvernement.

En ce qui concerne les provisions, elles feront l'objet d'une discussion dans les prochaines

omdat ik vrees dat mijn mening niet wordt gedeeld door de overige regeringsleden, maar omdat u opmerkte dat er vandaag geen officieel antwoord is van de regering – dat het een ongezonde situatie zou zijn mocht zo'n belangrijke sector volledig in buitenlandse handen vallen.

Wat de provisie betreft, de tekst zal in de loop van de volgende weken worden besproken. Het wetsvoorstel bepaalt niet alleen dat alles bij Synatom terecht komt en dat Synatom alsdan voor honderd procent een filiale zou zijn van Electrabel, maar eveneens dat een deel van de provisie die door Synatom kunnen worden geleend aan de aandeelhouders, namelijk Electrabel, Tractebel en Suez, zal afhangen van de geloofwaardigheid van het bedrijf dat op de beurs moet worden genoteerd. Ik weet wel dat het geen absoluut criterium is – dat heeft Enron bewezen – en dus zullen wij waakzaam moeten zijn. Hoeveel wij bij Synatom wensen te houden, dus in België, zal – ik herhaal het – afhangen van de geloofwaardigheid van de gehele groep. Wij zullen nog de gelegenheid hebben daarover te spreken.

Het gaat er niet uitsluitend om dat alle provisie voor de ontmanteling en voor het afvalbeheer aan Synatom worden toebedeeld. De vraag is ook wat wij zullen doen met dat geld en welke grenzen wij aan het gebruik van de middelen stellen. Dat houdt een zeker gevaar in. Mocht men ervan uitgaan dat die middelen niet meer aan Synatom toekomen, maar aan een parastatale instelling bijvoorbeeld moeten worden uitgekeerd, dan heeft het als rechtstreeks gevolg dat de Staat volledig verantwoordelijk zou zijn voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van het afval, en dat wens ik niet. Ik wens het huidige systeem inzake afvalbeheer te behouden, waarbij de Staat, conform het koninklijk besluit van 1981, in geval van problemen omtrent het afval zich gedurende een periode van 50 jaar tot de producent kan wenden. Anderzijds is er de ontmanteling. De technische aspecten en het beheer ervan behoren inderdaad tot de verantwoordelijkheid van de eigenaar van de centrale.

03.07 Simonne Creyf (CD&V): Die provisie zijn dus via kilowattuur betaald door de verbruikers. Het kan dus absoluut niet dat indien die provisie mee naar Frankrijk verhuizen het de Belgische Staat is die zal moeten zorgen voor de nucleaire nazorg, want het zal dezelfde verbruiker zijn, maar dan als belastingbetaler, die een tweede keer zal betalen. Ik wil eerlijkheidshalve zeggen dat ik op dit ogenblik nog helemaal niet gerustgesteld ben.

03.08 Staatssecretaris Olivier Deleuze: Het maakt geen verschil uit of het naar Frankrijk gaat of in België blijft, want het probleem is niet dat het in Frankrijk wordt geïnvesteerd. Het probleem is dat het in Polen of Kazachstan of elders wordt geïnvesteerd. Ik betreur inderdaad dat sinds het bestaan van deze kerncentrale in 1975 en het constitueren van deze provisie nooit maatregelen werden genomen om te zeggen wat met die provisie gebruikt kan worden. Het is niet omdat het in Frankrijk of in Nederland is, maar een Frans, een Belgisch of een Nederlands bedrijf zou met deze provisie gevaarlijke investeringen kunnen doen in Polen of Kazachstan. Dat is gebeurd in 1975 en daaraan wil ik een einde maken.

03.09 Simonne Creyf (CD&V): Ik heb u reeds geïnterpelleerd over

semaines. Le projet de loi ne prévoit pas le transfert intégral des moyens. Synatom peut en effet opérer des transferts vers les actionnaires.

Quelles limites fixons-nous à propos de l'utilisation des provisions? Quoi qu'il en soit, je ne souhaite pas créer une situation où toute la responsabilité du démantèlement et de la gestion des déchets devrait être endossée par l'Etat belge. A cet égard, je suis formel. Je souhaite le maintien de l'actuel système mixte de gestion des déchets dans le cadre duquel il appartient également au producteur de prendre ses responsabilités.

03.07 Simonne Creyf (CD&V): Les provisions sont payées par les consommateurs. Ce n'est pas à l'Etat belge de prendre en charge le traitement nucléaire si tous les déchets sont transférés en France. Le consommateur devrait en effet payer deux fois.

03.08 Olivier Deleuze, secrétaire d'Etat: Les provisions posent un problème dans la mesure où elles pourraient servir à réaliser des investissements risqués.

03.09 Simonne Creyf (CD&V):

het feit dat Electrabel ook die nucleaire provisies gebruikt voor het aankopen van verouderde centrales. Maar dat is een andere zaak. Ik denk dat die provisies inderdaad een belangrijk punt zijn om op te volgen.

Ten tweede, u hebt het over de middelen, geen juridische, enkel politieke. Het zal natuurlijk zaak zijn om alert te zijn op het ogenblik dat ons land zich in een politiek zwakke situatie bevindt, namelijk in een tijd van ontbinding van het Parlement en tijdens een verkiezingsperiode. De vraag is of men niet zal wachten op dat moment om een operatie door te voeren. Maar we kunnen daarover enkel gissen en hopen dat daar inderdaad ook op dat moment andere middelen zijn dan de politieke om het eventueel tegen te gaan.

Electrabel utilise également les provisions pour acquérir des centrales obsolètes. J'espère que l'on n'attendra pas la période électorale pour forcer une décision car la Belgique se trouvera alors en situation d'infériorité.

03.10 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Ik zal het Dehaene-Olivetti-syndroom trachten te vermijden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14:37 uur.
La réunion publique de commission est levée à 14:37 heures.*